مهدی (عج)

مهدی پژوهی

«گام به گام»

سیر مطالعاتی معارف مهدویت

تحقیق بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) - اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم

مهدی پژوهی «گام به گام» سیر مطالعاتی معارف مهدویت

نویسنده:

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله فرجه الشریف

ناشر چاپی:

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (علیه السلام)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

مهدی پژوهی «گام به گام» سیر مطالعاتی معارف مهدویت

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور : مهدی پژوهی «گام به گام» سیر مطالعاتی معارف مهدویت/ تحقیق بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) - اصفهان.

مشخصات نشر : قم: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج)، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری : [۲]، ۳۶ ص.

شابک : ۲۵۰۰ ریال :۹۶۴-۸۹۰۳-۱۷-۴

وضعیت فهرست نویسی : برون سپاری.

يادداشت : عنوان روی جلد: مهدی پژوهی «گام به گام» سیر مطالعاتی معارف مهدویت: ویژه جوانان.

يادداشت : کتابنامه: ص. ۳۲ - ۳۶.

عنوان روی جلد : مهدی پژوهی «گام به گام» سیر مطالعاتی معارف مهدویت: ویژه جوانان.

موضوع : محمدبن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - -- کتابشناسی

موضوع : مهدویت-- کتاب شناسی

شناسه افزوده : بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج) اصفهان

رده بندی کنگره : Z۸۷۸۲/م۹ ۱۳۸۵

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۹۵۹۰۱۶

شماره کتابشناسی ملی : ۲۷۰۹۴۸۲

ص:۱

اشاره

گام به گام معارف مهدویت

از مه_دی شناسی تا مه_دی یاوری

ویژهٔ دانش آموزان راهنمایی و دبیرستان

محمدرضا فؤادیان

گام به گام معارف مهدویت

مؤلف/ مسعود دریس

نوبت چاپ/ اول، تابستان ۸۸

شمارگان/

صفحه آرا/ عباس فریدی

لیتوگرافی/ ترام اسکنر ۷۸۳۰۰۵۸

بها/ تومان

فهرست مطالب

۱۰. شجاعت۲۹

ص:۳

ص:۴

مقدمه ناشر

اندیشه مهدویت، پاسخگوی کامل و جامع به خواسته و نیاز دیرین انسان ها در اصلاح وضعیت نابسامان زندگی بشری است.

مهدویت نه فقط برای فردای مبهم بشریت، روشنی و زیبایی عرضه می کند که امروز بشر نیز در گرو فهم و معرفت به این موضوع است. و نشناختن امام و راه، اهداف و جایگاه امام و وظایف ما در قبال او، همان زندگی جاهلی است که مرگ جاهلی را در پی دارد و روایات بسیاری به آن پرداخته اند.

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود علیه السلام به همت پژوهشگران مرکز تخصصی مهدویت، در راستای این هدف مهم، مجموعه ای را به نام «انتظار» فراهم آورده تا به تبیین مباحث و موضوعات مختلف فرهنگ مهدویت به صورت مختصر و با حجمی اندک بپردازد. و در کنار فصلنامه علمی تخصصی انتظار که ویژه پژوهشگران و متخصصان است؛ رهنمون عموم علاقمندان گردد.

بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود(عج)

معاونت پژوهش

وصف جوان

جوانی بهـار سبز حیات است و فصل شـیرین زنـدگی را در جوانی می توان جست. نشاط، شادابی، تلاش، اراده، پشـکار، نیرو، احساس، نوگرایی، فضیلت جویی و دهها ویژگی دیگر درد این مقطع جلوه می کند.

جرقه هـای هویت جویی و اسـتقلال طلبی که به نوعی همراه بـا بازیـابی و بـاز سـنجی گذشـته خود و جـامعه است، نخست در دوران جوانی زده می شود.

و بالاخره امید به آینده بر برجسته ترین نمای زندگی یک جوان است. او وقتی به حال و شرایط موجود خود عشق می ورزد و از اراده و تلاش بر خوردار می گردد که افق آینده خود

ص:۹

را شـفاف و روشن ببیند. این نشاط امید بخش، به منزله نیروی محرکه ای برای حیات و لذت بردن از کار و کوشـش است. که این مهم در سایه تربیت و سـلوک مهدوی و قرار گرفتن در معرض تابش انوار قدسـیه امام عصـر عجل الله تعالی فرجه الشریف به کمال می رسد.

امام مهدی در یک نگاه

دوازدهمین پیشوای معصوم علیه السـلام حضـرت حجه بن الحسن المهـدی عجـل الله تعالی فرجه الشـریف در نیمه شـعبان سال ۲۵۵ هجری قمری در شـهر سامراء (از کشور عراق) به دنیا آمد. نام شـریف حضـرت همان نام پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم است و کنیه حضـرت مثـل پیـامبر «ابو القـاسم» است. پـدر بزرگوارش پیشوای یازدهم، امام حسن عسـکری علیه السـلام و مادر گرامیش، نرجس خاتون است که از نظر فضـیلت و کرامت به حـدّی است که حکیمه خاتون، خواهر امام هادی علیه السـلام او را سر آمد و سرور خاندان خویش و خود را خدمتگذلر او می نامد. القاب آن حضرت بسیار است، از جمله:

۱. «مهدی» که مشهورترین لقب آن

حضرت است و به معنی هدایت شده از سوی خداست.

۲. «قائم» به معنی قیام کننده به حق.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: از این جهت قائم ما را قائم نامیدند که پس از فراموش شدن نامش قیام می کند.

۳. بقیه الله یعنی بازمانده الهی، به این لقب مشهور شده چون آخرین حجت خدا و ذخیره الهی برای عالم است.

لقب های دیگر حضرت عبارتند از: حجهالله، خلف صالح، منتقم، صاحب الأمر، صاحب الزمان، منصور و منتظر.

ویژگی های ظاهری و اخلاقی حضرت

حدیث نگاران و تاریخ نویسان بر اساس روایات فراوان، شمایل و اوصاف آن حضرت را بیان کرده اند که به برخی از آنها اشاره می شود: حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چهره اش جوان و گندم گون، ابروانش هلالی و کشیده، چشمانش سیاه و درشت، شانه اش پهن، دندان هایش برّق و گشاده، بینی اش کشیده و زیبا، پیشانی اش بلند و تابنده، استخوان

بندیش استوار، گونه هایش کم گوشت و بر گونه راستش خالی مشکین، عضلاتش پیچیده و محکم، اندامش متناسب و زیبا و هیئتش خوش منظر و رباینده است. و اما از نظر اخلاقی در روایتی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده است که فرموده اند: او شبیه ترین مردم به من است در قیافه و گفتار و رفتارهمچنین از ویژگی های حضرت، شب زنده داری و انس با سجّاده مناجات است و در روایات آمده است به خاطر عبادت و بیداری شب. و از ویژگی های حضرت آن است که اهل جهاد و مبارزه است. با هیچ ظالم و ستمکاری سازش ندارد و مبارز است. با هیچ ظالم وستم کاری سازش ندارد و با آنان تا آنجا میجنگدکه رشیه ظلم و ستم را از پهنه زمین بر چیند. امام صادق علیه السلام درباره آیه «وَ قاتِلوُهُم حَتّی لا تَکوُنَ الدّینُ کُلُه لِلِّهِ» فرمود: هنوز تأویل این آیه تحقق نیافته است؛ وقتی قائم ما قیام کند آنها که او را درک کنند، تأویل این آیه [و معنی باطنی آن] را خواهند دید. ولی آن حضرت، در کنار جهاد گری و مبارزه و صلابت در مقابل دشمنان، با مردم بسیار

مهربان و صـمیمی است. در روایتی از امام رضا علیه السـلام آمده است: آن حضرت نسبت به مردم از پدر ومادرشان، مهربا نتر و دلسوزتر است. و حضـرت مهدی خود فرمودند: ما هرگز شـما (شیعیان) را به حال خود رها نکرده و شما را از یاد نبرده ایم و اگر جز این بود بلا ها از هر سو بر شـما فرود می آمـد و دشـمنان، شـما را نابود می کردنـد. یکی دیگر از ویژگی های رفتاری حضـرت زهـد و ساده زیستی ایشان است مثل پـدران بزرگوارش. امام صادق علیه السـلام فرمود انـد: به خدا قسم لباس مهدی نیسـت مگر پوششـی خشن و خـوراک او نیست مگر غـذایی سـاده. در روایـتی از امـام صـادق علیه السـلام سـایر ویژگی هـای حضـرت اینگـونه مطرح شـده است: او در برابر خـدا از همه فروتن تراست. آنچه به مردم فرمـان می دهـدبیش ازدیگران به آن عمـل می کنـد و آنچـه مردم را از آن نهی می کنـد خـود بیش از همگـان از آن پرهیز می کنـد... او دانـاترین، حکیـم تریـن، پرهیزگارترین، بردبارترین، سخی ترین و عابدترین مردم است... دیدگانش در خواب فرو میرود ولی دلش همیشه بیدار است. فرشتگان با او سخن

ص:۱۳

می گویند. عطر و جودش از هر مشکی خوشبوتر است...

امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف درقرآن

درقرآن کریم، درباره مسایل آینده جهان وحوادث آخرالزمان و حکومت یافتن صالحان _ گاه به اشاره وگاه به تصریح _ سخن گفته شده است. مفسران قرآن این گونه آیات را با استفاده از احادیث پیامبر و اهل بیت علیهم السلام به وجود مقدس حضرت مهدی علیه السلام و یاوران آن حضرت و دوران سبز حاکمیت او تفسیر کرده اند. یکی از این آیات، آیه ۵۵ سوره مبارکه نور است. خداوند تبارک و تعالی می فرماید: خداوند آنان را از شما که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند وعده داده است که البته ایشان را در زمین خلافت خواهد بخشید همان گونه که پیشیان آنها را خلیفه ساخت و دین آنها را که برای آنها پسندیده است استوار و پایدار خواهد گردانید و پس از آنکه گرفتار ترس و بیم بودند، ایمنی و امان خواهد بخشید...

در این آیه شریفه خداوند متعال سه وعده

بزرگ به مؤمنان نیک سیرت داده است: خلافت و حاکمیت بر زمین، استواری و فراگیری آئین و دین الهی و ایمنی و امنیت در همه جهان برای مؤمنان.

نکته مهم این که از سویی وعده خدا حق است و تخلف ناپذیر و از سوی دیگر جهانی شدن آئین الهی تاکنون اتفاق نیفتاده است به همین جهت مفسّر بزرگ قرآن مرحوم طبرسی در تفسیر این آیه می گوید: چون گسترش دین در سراسر زمین و جهان گیر شدن آیین، از گذشته تاکنون پدیدار نشده است، پس به یقین این امر در آینده اتّفاق خواهد افتاد، زیرا که جهانی شدن دین اسلام وعده ای الهی است و وعده خدا تخلّف بردار نیست. امامان معصوم علیه السلام که مفسّران واقعی قرآن هستند نیز در تفسیر آیه بیانات متعدّد دارند از جمله مرحوم طبرسی از امام سجّاد علیه السلام نقل کرده که آن حضرت پس از تلاوت آیه فوق فرمود: به خدا سوگند اینان شیعیان ما هستند خداوند به دست مردی از ما این کار را در حقّ آنان خواهد کرد و آن مرد مهدی این امت است و او همان کسی است که

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم درباره او فرموده است: اگر از عمر دنیا جز یک روز باقی نمانده باشد خداوند آن روز را چنان طولانی کند تا مردی از خاندان من حاکم جهان گردد. نام او همنام من است. او زمین را از عدل و داد پر خواهد کرد همانگونه که از ظلم و ستم لبریز شده باشد.

چنین مطلبی درباره این آیه از امام باقر علیه السلام و امام صادق علیه السلام نیز روایت شده است.

مراحل زندگی حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

در دوران امامت امام دهم و یازدهم علیه السلام در میان خلفای بنی عباس نگرانی عمیقی به وجود آمده بود این نگرانی مربوط به احادیث فراوانی بود که بشارت تولد فرزندی از امام حسن عسکری علیه السلام را می داد که واژگون کننده حکومت های باطل خواهد بود. به همین علّت بود که دوران حمل و ولادت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از مردم پنهان داشته می شد. پس از ولادت در مدت ۵ سال که حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در روزگار پدر بزرگوارش بسر می برد زندگی مخفیانه داشت و جز اصحاب و یاران خاص امام عسکری علیه السلام کسی فرزندش را نمی دید آن هم به

صورت پراکنـده. امام عسـکری علیه السـلام در آن دوره دو وظیفه اساسـی را عهـده دار بود یکی حفظ جان فرزندش از گزند خلفـای عباسـی و دیگر اثبـات وجود او و اعلاـم امامتش به شـیعیان و به همین جهت در فرصت های مناسب آن حضـرت را به یاوران و شیعیان خاص و رازدار معرفی کرد.

چنـد تن از اصـحاب خـاص امـام یـازدهم نقـل کرده انـد: چهل تن از شـیعیان نزد امام عسـکری علیه السـلام گرد آمـدیم؛ آن حضرت فرزندش را به ما نشان داد و فرمود: این امام شما پس از من و جانشین من است. از او پیروی کنید و از گرد او پراکنده نگردید که هلاک می شوید و دینتان تباه می گردد. این را هم بدانید که پس از امروز او را نخواهید دید.

غیبت صغری

با شـهادت امام حسن عسکری علیه السلام در سال ۲۶۰ ه. ق غیبت کوتاه مدت امام علیه السـلام آغاز شد که تا سال ۳۲۹ ه. ق به طول انجامید. این دوره نقش بسیار مهمی در ایجاد آمادگی شیعه برای پذیرش غیبت بلند مدت داشت. زیرا در

طول غیبت صغری گرچه امام از نظر ها پنهان بود اما کسانی بودند که با آن حضرت در تماس بودند و سمت نائب خاص امام را داشتند. شیعیان به وسیله نائبان خاص امام مشکلات و مسائل خود را به عرض حضرت می رساندند و پاسخ آنها را دریافت می کردند و در مواردی به وسیله آن نائبان به دیدار امام شرفیاب می شدند. نام و شرح داستان شرفیابی آنها در کتب معتبر آمده است.

نائبان خاص که همگی از علما و بزرگان شیعه بوده اند به ترتیب دوران نیابت عبارتند از:

۱. ابو عمر و عثمان بن سعید عَمری که ظاهراً ۵ سال نائب حضرت بوده و در سال ۲۶۵ وفات کرده است.

۲. ابو جعفر، محمد بن عثمان عمری فرزند نائب اول است که ۳۰۵ هـ. ق زندگی کرده و چهل سال نائب امام عصر علیه السلام بوده است.

۳. ابو القاسم، حسین بن روح نو بختی که تا سال ۳۲۶ هـ. ق زندگی کرده و ۲۱ سال نیابت کرده است.

۴. ابو الحسن، علی بن محمّد سمری که

تا سال ۳۲۹ ه‍ـ. ق زندگی کرده و سه سال نائب خاص حضرت بوده است.

غیبت کبری

پس از پایان دوره غیبت صغری، دوران غیبت کبری (دراز مدّت) شروع شد که تاکنون ادامه یافته است و به امر خداوند تا فراهم شدن زمینه های ظهور ادامه خواهد یافت.

آنچه مهم است این که همان گونه که در دوره غیبت صغری، شیعیان حضرت بدون رهبر و سرپرست نبوده اند و به واسطه نائبان خاص با آن حضرت در تماس بودند و وظایف خود را می شناختند در دوره غیبت کبری نیز به وسیله نائبان عام امام، به وظایف و تکالیف خود آشنا می گردند.

تفاوت نائب خاص و عام در این است که در نیابت خاصّه، امام اشخاص معینی را نائب خود قرار داده بود که به اسم و رسم آنها را معرفی نموده و هر کدام را به وسیله نائب پیش از خود به مردم شناسانده بو ولی در نیابت عامّه بر اساس یک ضابطه کلّی، نائبان را معرفی کرده است و هر فردی که آن

ضابطه را در همه ابعاد دارا باشد نایب امام شناخته می شود و به نیابت از امام، ولی مسلمین در امر دین و دنیا خواهد بود.

ای مقام به وسیله خود حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به عالمان واجد شرایط، واگذار شده است. شیخ طوسی و شیخ صدوق و شیخ طبرسی از علمای بزرگ شیعه از اسحاق بن عمار نقل کرده اند که گفت:

مولای ما حضرت مهدی (در مورد وظیفه شیعیان در عصر غیبت) فرموده است: و اما الحوادث الواقعه فارجعوا فیها الرواه حدیثنا فأنهم حجتی علیکم و انا حجه الله علیهم.

یعنی در حوادث و رخداد هایی که واقع می شود (و پیش می آید) به روایت کنندگان حدیث ما رجوع کنید که آنها حجت من بر شما و من حجت خدا بر آنان هستم. مراد از راویان حدیث، همان فقها و دین شناسان متعهد هستند همانگونه که در روایت دیگری از امام صادق علیه السلام شرائط علمی آنها اینگونه بیان گردیده است:

«و اما من کان من الفقها صائنا لنفسه حافظاً لدینه

ص:۲۰

مخالفاً لهواه مطیعاً لامر مولاه فللعوام ان یقلدوه.»

یعنی هر یک از فقیهان که مراقب نفسش و نگهبان دینش و مخالف هوای و هوسش و اطاعت کننده فرمان مولایش (ائمه علیهم السلام) باشد، بر مردم لازم است که از او تقلید کنند (و وظایف خود را از او جویا شوند).

بدین ترتیب، امور مسلمین در زمان غیبت کبری به دست «ولی فقیه» قرار گرفت که با نظر او باید انجام گیرد.

فضیلت انتظار و مقام منتظر

ما اکنون در دوره انتظار هستیم. آن هم انتظار مقدم مهدی علیه السلام و ظهور دولت حقّ؛ در روایات فضیلت های فراوان برای «انتظار فرج» مطرح شده و مقامی بس والا برای منتظران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بیان گردیده؛ در روایتی از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل شده است که: بهترین عبادت امّت من انتظار فرج است و در سخنی از امام صادق علیه السلام روایت شده که: منتظر امر (حکومت) ما، مثل کسی است که در راه خدا به خون خود غلتیده باشد.

با توجه به این روایات باید دید انتظار

چیست؟ و منتظر کیست؟ آیا من و شما هم در خیمه انتظار قرار داریم و از جمله منتظران مهدی به شمار می آییم؟ بی تردید «انتظار حقیقی» عمیق است و آثار و لوازم دارد و «منتظر» وظایف و تکالیفی برعهده دارد. «انتظار فرج» امید به آینده ی روشن است و به زندگی انسان منتظر رونق و نشاط می بخشد و او را از حالت یأس و نا امیدی بیرون می برد.

مقام معظّم رهبری (مدّ ظله العالی) می فرماید: قانع نشدن به وضع موجود و تلاش فزاینده و مستمر در انجام اعمال نیک و خیر یک بعد از انتظار است. به راستی اگر دنیا را خورشیدی روشن خواهد کرد آیا ما باید تا آمدن آن خورشید نورانی در تاریکی بنشینیم یا لازم است اقدامی کنیم و چراغی بیفروزیم؟

بنابراین آنکه منتظر واقعی ظهور است به دنبال کسب آمادگی و زمینه سازی برای ظهور است هم خود را برای یاوری حضرت آماده می کند و با خود سازی و کسب فضائل اخلاقی و تقویت ایمان و معنویت، و هم به نیرو سازی و پرورش و تربیت دیگران همت

می گمارد با امر به معروف و نهی از منکر و کار فرهنگی مداوم. بنابراین «منتظر» نه نسبت به خود بی تفاوت است و نه نسبت به محیط پیرامون خود بی تعهّد؛ چنین فردی پیوسته به دنبال اهداف امام خویش است، نیرو و انرژی خود را در آن سمت و سو صرف می کند بنابراین انسانی است دارای هویت و هدف مند.

البته در نقطه مقابل، دشمن برای رسیدن به اهداف خود همیشه به دنبال ایجاد فضای یأس و نومیدی، در میان ملتها ست و به همین جهت با هر پدیده امید بخشی، مبارزه می کند و چون «اعتقاد به مهدی» و «انتظار فرج»، عاملی اساسی برای امید و حرکت است با شیوه های مختلف با آن مقابله می کند؛ گاهی اصل مهدویت را که مورد قبول همه مسلمین است انکار می کند که تخریب این عقیده مهم اسلامی و الهی است. مقام معظم رهبری (مدّ ظله العالی) در این زمینه می فرماید: امروز سیاست گذاران و طراحان استکباری مهمترین هدف خود را ایجاد می کنند به ملتها اینگونه تفهیم شود که فرهنگ و

اعتقادات و شخصیت ملی و مذهبی ملتها نمی تواند کارساز باشد اما در مقابل آن، تفکر انتظار فرج و گشایش، امید بخش و حرکت آفرین است. و در جای دیگر می فرماید: حرکت آن حضرت هر سمتی باشد باید حرکت پیروان او هم به همان سمت باشد.

بنابراین انتظار به معنی حرکت در مسیر مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است و منتظر کسی است که پیوسته با ظلم و ستم و بی عدالتی می جنگد و خود را به فساد و آلودگی، گره نمی زند چون در انتظار امامی است که با قیامش جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد و از هر ظلم و ستم پاک خواهد کرد و از هر ظلم و ستم پاک خواهد نمود، به امید آن روز.

مهدی یاوران

اشاره

یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چه کسانی اند؟ چه ویژگی هایی دارند؟ آیا ما میتوانیم در زمره آنان قرار بگیریم؟

اهمّیت دانستن ویژگی های یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف به این جهت است که:

یکم. آگاهی از این ویژگی ها، معیاری است

ص:۲۴

که به کمک آن، ما می توانیم خود را محک زده و بدانیم که آیا ما نیز در زمره یاران آن حضرت قرار داریم یا خیر.

دوم. یکی از مهمترین شرایط ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف فراهم شدن یاران کار آمد است؛ با فهم این ویژگی ها و تلاش در مسیر کسب آنها، می توانیم یکی از شرایط ظهور را ایجاد کرده و در نتیجه به روز پر شکوه ظهور نزدیکتر شویم.

بعضی از ویژگی ها عبارت است از:

۱. معرفت

اساسی ترین ویژگی یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف معرفت عمیق نسبت به خداوند متعال است. این معرفت چنان استوار است که نه شبهات در آن خللی ایجاد کند و نه تردید ها و شک ها در حریمش راه می یابد. امام علی علیه السلام می فرماید: «رجال مؤمنون عرفوا الله حق معرفته و هم انصار الهدی فی آخر الزمان». یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در آخر الزمان کسانی هستند که به خداوند آن چنان که شایسته است، معرفت دارند».

ص:۲۵

۲. ایمان و عمل صالح

ثمره معرفت به خداوند، ایمان به او و عمل صالح است. بنابراین یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف زندگی مؤمنانه ای دارند و اخلاق و رفتارشان، شایسته و انسانی است. برای اهمیت این دو ویژگی همین بس که خداوند، وقتی می خواهد کسانی را که در آخر الزمان حکومت عدل جهانی را بر پا می دارند معرفی کند، ایمان و عمل صالح آنان را مطرح می فرماید: (وعد الله الذین امنوا منکم و عملوا الصالحات لیستخلفنّهم فی الارض...). «خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند وعده می دهد که قطعاً آنان را حکمران روی زمین خواهدکرد...»

۳. عبادت (ذکر)

معرفت و ایمان ریشه دوانده در دل یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و آنها را به خضوع در برابر حق تعالی و تلاش در مسیر بندگی سوق میدهد. امام صادق علیه السلام عبادت و راز و نیاز یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف را این گونه ترسیم فرموده است: «لهم فی الیل اصوات کاصوات الثواکل حزناً من خشیه الله»؛ «یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در

دل شب از خشیت خداوند ناله هایی دارند، مانند نالهٔ مادران پسر مرده».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرماید: «مجدّون فی طاعه الله»؛ «آنان در طریق عبودیت اهل جدّیت و تلاش اند».

۴. معرفت امام

ویژگی دیگر یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف بینش عمیق آنان نسبت به آن حضرت است. امام سجاد علیه السلام در این خصوص فرموده: «... القائلین بامامه»؛ «آنان به امامت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف اعتقادی[راسخ] دارند». این معرفت ژرف دو ثمره اساسی دارد: عشق ورزی به ساحت مقدس امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و اطاعت بی چون و چرا از او (محبت و اطاعت)

۵. محبت

دل های یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف سرشار از محبّت به آن حضرت است، به گونه ای که در آوردگاه رزم، او را به مانند نگینی در بر می گیرند و جان خود را سپر بلایش می کنند. امام صادق علیه السلام می فرماید: «یحفّون به و یقونه بانفسهم فی الحرب»؛ «یاران

مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در میدان رزم گردش می چرخند و با جان خود از او محافظت می کنند».

۶. اطاعت

مقدم داشتن خواست حضرت بر خواست خود، ازدیگر شاخصه های یاوران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است امام صادق در این خصوص فرمودند: «هم اطوع له من الامه لسیدها»؛ «اطاعت آنان از مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از فرمانبرداری کنیز در برابر مولایش بیشتر است».

یاران امام در برابر قرائت آن حضرت، از خود قرائتی ندارند و هیچ گاه به بهانه نو اندیشی و روشن بینی، از امام خود سبقت نمی گیرند.

۷. شهادت طلبی

از امام صادق علیه السلام روایت شده است: «... و یتمنون ان یقتلوا فی سبیل الله»؛ «یاران مهدی علیه السلام آرزو می کنند که در راه خدا به شهادت برسند». قیام امام مهدی علیه السلام از نظر جغرافیایی، گسترده ترین جنبش ها است؛ چرا که حکومت عدل آن حضرت جهانی بوده و همه زمین را در برخواهد گرفت. برای

پی ریزی حکومتی با این وسعت و عظمت، یاران آن حضرت باید ویژگی های مناسب با این کار بزرگ داشته باشند.

۸. وسعت نگاه

اگر امام مهـدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف می خواهـد جهانی را به معنویت و رشـد برسانـد، یاران حضـرت نیز ایـده هایی بزرگ، نگاهی جهانی و طرح و برنامه هایی فراگیر خواهند داشت.

۹. جهاد و مقاومت

در مسـیر گسترش فضیلت و عدالت در پهنه گیتی، هدایت گریزان و عدالت ستیزان فراوانی وجود دارند که سدّ راه امام شده و در برابرش صف خواهند کشید. بنابراین یاران و همراهان آن حضرت، اهل جهاد و مقاومت در راه خدا هستند.

امام علی علیه السلام در تفسیر آیه (یجاهدون فی سبیل الله) فرمود: «هم اصحاب القائم»؛ «آنان یاران امام قائم اند».

۱۰. شجاعت

اگر جهاد هم مبارزه، جهانی و فراگیر است، پس یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف شجاعت و جسارتی در

خور و عزم هایی پولادین دارند. امام سجاد علیه السلام می فرماید: «جعلت قلوبهم کزبر الحدید»؛ «دل های یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چون پاره های آهن شده است».

۱۱. ایثار

این حرکت گسترده، برای هدایت و سازندگی است. بنابراین یاران حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف سختی ها را به جان خریده و از خوشی ها و لذت ها چشم می پوشند و با دست های مهربان شان، خوبی ها و خوشی ها را به دیگران هدیه می دهند؛ تا از این رهگذر، قلب ها را نرم کنند و رهیدگان را به دامان پر از مهر و محبت دین برگردانند.

۱۲. بردباری

آنان در راه تحقّق آرمان های جهانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف مشکلات مصائب فراوانی را به جان می خرند؛ ولی از سر اخلاص و تواضع، عمل خود را هیچ پنداشته و به جهت هجوم سختی ها و تحمّل مشقت ها، بر خداوند منّت نمی گذارند: «قوم... لم یمنّوا علی الله بالصبر»؛ «یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

کسانی اند که به جهت بردباری شان بر خداوند منّت نمی گذارند».

۱۳. یکدلی

از آنجایی که هواها و خودخواهی ها از یاران امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف رخت بر بسته و به جای آن، خدا خواهی و خدا پرستی نشسته است، آنان یک رنگ و یک دل اند: «قلوبهم مجتمعه»؛ «یاران مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف دل هایی متد دارند».

۱۴. استواری

توجه به وجود تأییدات الهی در حرکت بزرگ ولی عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف تأثیر شگرفی بر روان یاران آن حضرت بر جای خواهد گذاشت و ملامت ها و سرزنش های کوته بینان و عافیت طلبان در عزمشان خللی نخواهد افکند: امام علی علیه السلام در تفسیر آیه (یا ایها الّذین آمنوا من یرید منکم عن دینه فسوف یأتی الله بقوم یحبهم و یحبونه... و لایخافون لومه لائم...) فرمود: «هم اصحاب القائم»؛ «آنان یاران امام قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف هستند».

۱۵. ستم ستیزی

از جمله آرمان های حضرت، ظلم ستیزی است

ص:۳۱

و کسانی خواهند توانست همراه او برای قطع ریشه های ستم و بی عدالتی گام بردارند و در این مسیر استوار بمانند که خود نیز از ظلم، گریزان باشند و خویشتن را از جور و ستم پیراسته سازند. در دعای ندبه آمده است:

«این المدّ لقطع دابرالظلم»؛ «کجا است مهیا شده برای ریشه کن نمودن نسل ستمگران».

۱۶. احیای سنن

از دیگر رسالت های حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف احیای فریضه های و سنت های الهی است؛ یاران او نیز نسبت به این امر، باید اهتمام کامل داشته باشند:

«این المدّخر لتجدید الفرائض و السنن»؛ «کجا است، آن ذخیره ای که فریضه ها را احیا می کند؟»

۱۷. احیای قرآن

آن حضرت قرآن را از غربت به در می آورد و گَردهای نشسته بر رُخش را می زداید. یاران او نیز نه تنها اهل قرائت قرآن اند؛ بلکه آن را در اعماق جانشان جریان بخشیده و با آن زندگی می کنند؛ امام علی علیه السلام می فرماید: «یجلی

بالتنزیل بصائرهم و یرمی بالتفسیر فی مسامعهم»؛ «با قرآن دیدگانشان نورانی می شود و تفسیر آن در گوش جانشان جا می گیرد».

«این المؤمّل لاحیاء الکتاب و حدوده»؛ «کجا است آن که آرزو می رود قرآن و حدودش را زنده کند».

۱۸. عصیان ستیزی

یاران حضرت حقیقتاً از آلودگی های مختلف پاک هستند. آنها با قول و عمل خویش، با بدی ها مبارزه می کنند. امر به معروف و نهی از منکر، یکی از ویژگی هاست که قرآن برای مؤمنان واقعی بر شمرده است.

«این مبید اهل الفسوق و الطغیان و العصیان»؛ «کجا است آن بنیان کن اصحاب فسق و عصیان و طغیان؟»

۱۹. عزتمندی

آن حضرت می آید تا عزت واقعی مؤمنان را در ظاهر، نمایان سازد و بی مایگی و بی پایگی برتری ظاهری جبهه طاغوت را بر ملا کند. کسانی خواهند توانست با او در پیمودن این

مسیر همراه و هم گام باشند که به عزّت واقعی پارسایان، با تمام وجود اعتقاد داشته باشند و باطل را ذلیل و زبون بدانند: «این معزّ الأولیاء و مذلّ الأعداء»؛ «کجا است عزت بخش دوستان و خوار کننده دشمنان؟

بشارتها

۱. جوانان از فطرت هایی پاک و بی آلایش برخودار بوده و تعلّقات و وابستگی ها، در اعماق جانشان ریشه ندوانده است؛ از این رو بیشترین یاران آن حضرت را تشکیل خواهند داد. البته جوان بودن یاران امام، لطمه ای به جایگاه پیران با ایمان نزده و بر عدم همراهی ایشان گواهی نمی دهد.

۲. بر اساس برخی روایات، بانوان نیز در میان اصحاب ویژه آن حضرت، حضور چشم گیری دارند و این، نوید شوق انگیز و شعف آوری برای تمامی بانوان مهدی یاور است تا کمر همّت بسته و برای پیوستن بر این جمع پربرکت تمام توان خود را به کار گیرند: «یجیء _ والله _ ثلاث مأه و بضعه عشر رجلاً فیهم خمسون

أمرأةً یجتمعون بمکه؛ علی غیر میعاد»؛ «به خـدا سوگند ۳۱۳ تن که پنجاه تن از بانوان نیز در میانشان حضور دارنـد، بدون هیچ قرار قبلی در مکّه گرد هم جمع خواهند شد».

پس یاوران حضـرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف به حق از صـفاتی عالی و کمالاتی والا برخوردارند و پیوستن به این مجموعه بـا فضـیلت، برای همگـان امکان پـذیر است؛ زیرا دلیل معتبری در دست نـداریم که یاران امام مهـدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف افرادی معین ــ با نام و مشـخصات خاص ــ هسـتند بنابراین هر کس می توانـد با طرح این احتمال که شاید من یکی از یاران ویژه حضـرت مهـدی عجل الله تعالی فرجه الشـریف باشم، انگیزه درونی خود را تقویت کند وبا تلاش فراوان، به جرگه یاران ویژه حضـرت نائل آید. از طرفی اگر همّت پیوسـتن به جمع یاران ویژه حضـرت را نداشـته باشـیم؛ می توانیم جزو خیل عظیم همراهان حضرت و لشگر همگانی آن عزیز قرار گیریم.

آری بایـد بکوشـیم تا جایی که ممکن است در این مسـیر گام برداریم و البته نباید نا امید بود چرا که هر کس به مقدار توان و تلاش

ص:۳۵

خویش درجاتی از یاران امام را خواهد داشت.

وظایف منتظران (۸۰ وظیفه)

۱. تحصیل شناخت صفات و آداب و ویژگیهای آن جناب

۲. رعایت ادب نسبت به یاد او

۳. محبت خاص نسبت به آن حضرت

۴. محبوب نمودن او در میان مردم

۵. انتظار فرج و ظهور آن حضرت

۶. اظهار اشتیاق به دیدار آن حضرت

۷. ذکر مناقب و فضایل آن حضرت

۸. اندوهگین بودن مومن از فراق آن حضرت

۹. حضور در مجالس فضایل و مناقب آن حضرت

۱۰. تشکیل مجالس ذکر مناقب و فضایل آن حضرت

۱۱و۱۲. سرودن و خواندن شعر در فضایل و مناقب آن حضرت

۱۳. قیام، هنگام یاد شدن نام یا القاب آن حضرت

۱۴ و ۱۵ و ۱۶. گریستن و گریاندن وخود را به گریه کنندگان شبیه نمودن بر فراق آن حضرت

۱۷. درخواست معرفت امام عصر از خداوند

۱۸. تداوم درخواست معرفت آن حضرت

ص:۳۶

۱۹. مداوت به خواندن دعای غریق

۲۰. دعا در زمان غیبت آن حضرت

۲۱. شناختن علامتهای ظهور آن حضرت

۲۲. تسلیم بودن و عجله نکردن

۲۳. صدقه دادن به قصه سلامتی آن حضرت

۲۴. صدقه دادن به نیابت آن حضرت

۲۵ و ۲۶. حج رفتن به نیابت از آن حضرت و فرستادن نایب از طرف آن جناب

۲۷ و۲۸. طواف بیت الحرام به نیابت از امام و نایب ساختن دیگری تا از طرف ایشان طواف نماید

۲۹. زیارت مشاهد رسول خدا و ائمه به نیابت از مولایمان

۳۰. استحباب اعزام نایب برای زیارت از سوی آن حضرت

۳۱. سعی در خدمت کردن به آن حضرت

۳۲. اهتمام ورزیدن به یاری آن جناب

۳۳. تصمیم قلبی بر یاری کردن آن جناب در زمان حضرت و ظهور او

۳۴. تجدید بیعت با آن حضرت بعد از فرائض همه روزه و هر جمعه

۳۵. صله آن حضرت به وسیله مال

ص:۳۷

۳۶. صله شیعیان و دوستان صالح امام به وسیله مال

۳۷. خوشحال کردن مومنین

۳۸. خیرخواهی برای آن حضرت

۳۹. زیارت کردن آن حضرت ۳۹

۴۰. دیدار مومنین صالح و سلام کردن بر آنان

۴۱. درود فرستادن بر آن حضرت

۴۲. هدیه کردن ثواب نماز به آن جناب

۴۳. هدیه نماز مخصوص

۴۴. نماز هدیه به آن حضرت به گونه مخصوص و در وقت معین

۴۵. اهدا قرائت قرآن به آن حضرت

۴۶. توسل و طلب شفاعت نزد خداوند به وسیله آن حضرت

۴۷. دادخواهی و توجه نمودن و عرض حاجت بر آن حضرت

۴۸. دعوت کردن مردم به آن حضرت

۴۹. رعایت حقوق آن حضرت و مواظبت بر ادای آنها ورعایت وظایف نسبت به آن بزرگوار

۵۰. خشوع دل هنگام یاد آن حضرت

۵۱. عالم باید علمش را آشکار سازد

۵۲. تقیه کردن از اشرار و مخفی داشتن راز از اغیار

۵۳. صبر کردن بر اذیت و تکذیب و سایر محنتها

۵۴. درخواست صبر از خدای تعالی

۵۵. سفارش یکدیگر به صبر در زمان غیبت حضرت قائم

۵۶. پرهیز از مجالسی که نام آن حضرت در آنها مورد تمسخر باشد

۵۷. تظاهر با ستمگران و اهل باطل

۵۸. ناشناس ماندن و پرهیز از شهرت یافتن

۵۹. تهذیب نفس

۶۰. اتفاق و اجتماع بر نصرت آن حضرت

۶۱. موفق شدن بر توبه واقعی و بازگرداندن حقوق به صاحبان آنها

۶۲و۶۳. پیوسته به یاد آن حضرت بودن و به آدابش عمل کردن

۶۴. دعا به درگاه الهی برای جلوگیری از نسیان یاد آن حضرت

۶۵. اینکه بدنت نسبت به آن جناب خاشع باشد

۶۶. مقدم داشتن خواسته آن حضرت

برخواسته خود

۶۷. احترام کردن نزدیکان و منسوبین به آن حضرت

۶۸. بزرگداشت اماکنی که به قدوم آن حضرت زینت یافته اند

۶۹و۷۰. وقت ظهور را تعیین نکردن وتکذیب وقتگذاران

۷۱. تکذیب مدعیان نیابت خاصه از آن حضرت در زمان غیبت کبری

۷۲. درخواست دیدار آن حضرت با عافیت و ایمان

۷۳. اقتدا و تاسی جستن به اخلاق و اعمال آن حضرت

۷۴. حفظ زبان از غیر یاد خداوند ومانند آن

۷۵. نماز آن حضرت

۷۶. گریستن در معصیت مولایمان حضرت امام حسین

۷۷. زیارت قبر مولایمان امام حسین

۷۸. بسیار لعنت کردن بر بنی امیه در آشکار و پنهان

۷۹. اهتمام در ادای حقوق برادران دینی

۸۰. مهیا کردن سلاح و اسب در انتظار

ص:۴۰

ظهور آن جناب

اندیشه مهدویت و آسیب ها

اشاره

هر امر مهم و خطیری به نسبت اهمیتش در معرض خطرات و آسیب هایی است. مقوله مهم مهدویت با اثرات بسیار حیات بخش و بهجت زا که کمترین نتیجه آن امید به آینده و سر فرود نیاوردن در مقابل حوادث، ظلم و ستم و سختی هاست. نیز از این قائده مستثنی نیست.

هدف این نوشتار، بررسی اجمالی برخی آسیب ها با تبیین آثار و خواستگاه، سپس راه مبارزه و درمان آنهاست.

۱. برداشت های انحرافی از انتظار فرج

برخی انتظار را صرفاً یک حالت روانی و منفعلانه می پندارند و نهایت وظیفه خویش را دعا برای فرج یا امر به معروف و نهی از منکر های جزیی می دانند، نه بیشتر؛ رکود و سستی، بی تفاوتی و بی توجهی به شرایط زمان و جامعه خود، سر تسلیم فرود آوردن در مقابل بدی ها و ستم ها و بازیچه سیاست بازان و منحرفان گشتن و مقابله با هر حرکت

ص:۴۱

اصلاحی و قیام ... برخی از نتایج این دیدگاه است.

۲. افراط و تفریط در ارائه چهره مهر و قهر از حضرت

برخی امام را چهره خشونت آفرین تصویر کرده اند و به دلیل عدم نگاه جامع به دین، بدون بررسی سندی و دلالی، به شنیده ها و توهّمات خود بسنده می کنند.

گروهی دیگر امام را صرفاً شخصیتی تصور کرده اند که گویا هیچ مبارزه و جهادی ندارند، همه امور به معجزه حل می گردد. این برداشت ها، هر دو به وادی افراط و تفریط گراییده اند. امام مطابق روایات و سیره سلف صالح خویش؛ پدری است مهربان و از مادر مهربان تر «یکون... اشفق علیهم من آبائهم و امهاتهم و...». اما این مهربانی ولی خدا، چون مهر خدا، از حکمت او سر چشمه گرفته است. چون طبیبی حاذق که تیغ جراحی او از مهر و محبّت اوست و پس از به کا بردن انواع مداواهاست.

ص:۴۲

۳. طرح مباحث غیر ضروری

برخی با طرح مباحث غیر مفید یا کم ثمر، چون ازدواج، مسکن، فرزندان و... اذهان افراد را از وظایف اصلی خویش نسبت به امام و زمینه سازی فردی و اجتماعی برای ظهور باز می دارنـد. البته این سؤالات پاسخ مناسب خود را می طلبند. ولی از آن جا که لازمه غیبت اخفا است، با توجه به روایات به ضرس قاطع نمی توان نظریه ای را مطرح ساخت اما عده ای همّ خویش را این امور قرار داده و از مسایل واقعی و اصلی غافل می مانند.

۴. تعجیل، شتابزدگی؛

شتـابزدگی آفت دیگری است که دامن برخی را گرفته است. گر چه نزدیـک شـمردن ظهـور و مهیـای ظهور بودن و کوشـش برای زمینه سـازی ظهور، بسـیار مفیـد و پر ثمر است. لیکن نبایستی شـتابزده بود. شـتابزدگی بر گرفته از عـدم درک حکمت و مصلحت خداست و گاه موجب یأس و ناامیدی یا رویکرد به شیادان و مدعیان دروغین می گردد.

۵. توقیت؛

تعیین وقت ظهور مسأله ای است که در روایات ما تصریح شده است که هر کس زمانی برای ظهور تعیین کند؛ دروغگو است و بایستی تکذیب گردد. امام باقر علیه السلام در روایتی سه بار فرمودند:

« کذب الوقاتون؛ کذب الوقاتون؛ کذب الوقاتون »

البته امید به نزدیکی ظهور وآمادگی برای آن امری مطلوب است اما تعیین ظهور توسط هر کسی که باشد، بایستی تکذیب گردد.

تذکر: گاه مطالبی به برخی علماء نسبت می دهند که با کمی بررسی مشخص می گردد؛ مسأله چنین نبوده است واین استناد، استنادی صحیح نبوده یا سخن آن عزیز مورد تحریف قرار گرفته است.

۶. تطبیق

عده ای بدون قدرت تشخیص روایات صحیح و سقم از هم و صرفاً بر اساس توهّمات و بافته های ذهنی خویش یا یافته های خود از طریق ریاضتهای غیر مشروع گمانه هایی می زنند و هر از چند گاه، علامتی را بر شخص

یا اشخاصی منطبق می سازند، در نتیجه با عدم تحقق ظهور در آن دوره، باعث یأس و ناامیدی و حتّی استهزاء و تکذیب باور مهدویت می گردد.

۷. ملاقات گرایی

برخی تمام همّ خویش را در دیدار امام خلاصه کرده اند. اینان به دیگران نیز این گونه القاء میکنند، گویا هیچ وظیفه ای جز دیدار امام ندارند. غافل از این که آنچه مهم است؛ توجه و عنایت امام است. خیلی ها امام زمان خویش را دیدند و بر امام شمشیر کشیدند. تذکر دیگر اینکه گرچه عدهٔ زیادی در تاریخ خدمت امام رسیده اند، ولی فراموش نکنیم که دوران، دوران غیبت است و قرار نیست همه به خدمت امام برسند. بنابراین تأکید زیاد بر دیدار و ملاک محبوبیت و معنویت را دیدار امام قرار دادن، باعث یأس و نا امیدی (در اثر عدم دیدار) و تکذیب باور مهدویت است.

دیدار، امر مطلوبی است: اما آنچه مهم است و ویژگی منتظران امام است، انجام وظایفی است که برای او رقم زده اند.

ص:۴۵

۸. مدعیان دروغین مهدویت، نیابت خاصه و عامه

همیشه کسانی بوده اند که در مقابل گوهر ناب، بدل آن را ارئه داده اند. در مقابل پیامبران بدل آن را ارائه داده و مدعیان دروغین پیامبری، قد علم کرده اند. در بحث مهدویت نیز همیشه چنین بوده است. مخصوصاً با حمایت دسیسه بازان و سیاست بازان، فرقه های متفاوتی چون بهائیت و... رخ نشان داده اند و مردمان بی بصیرت را به وادی گمراهی کشانده اند. مدعیان نیابت خاصه؛ ارتباط ویژه با امام، وکالت، پیام آوردن از امام و پیام نزد امام بردن، نیز به دلایل سیاسی یا هوی هوس و حتّی مشکلات روحی و روانی هر از چند گاه بر سر می آورند و در آخر، عده ای بر خلاف تأکیدات روایات و استدلال عقلی که بایستی در دوران غیبت به کارشناسان و فقها مراجعه نمود و از ایشان مدد گرفت، در مقابل راه ریاضتها و سیر و سلوک هایی که در دین نیامده و بلکه بر خلاف سنت پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیه السلام است، به ابتهاج ها و لذّت های روحی

ص:۴۶

دیگران را می خوانند، و خود را به عنوان جانشینان وحی قلمداد می نمایند و افراد را از وظایف اصلی باز می دارند و...

راه مبارزه و درمان

۱. مهمترین و اصلی ترین راه مبارزه؛ حساسیت علماء و اندیشمندان به ورود خرافات و آسیب ها و مبارزه جدّی و به موقع و مؤثر با این آسیب هاست.

۲. علم و بصیرت در حوزه دین؛ آشنایی با دین و راه و سیره اهل بیت علیهم السلام از بسیاری از این انحرافات انسان را بیمه می سازد.

۳. علم و بصیرت در حوزه سیاست؛ دشمن شناسی و با خبری از آن چه در عرصه سیاست و جامعه رخ می نماید. دیدن دست پنهان استکبار و سیاست بازان برای تزریق روحیه خمودی و رکود و بی تفاوتی و ایجاد فرقه ها و گروه ها برای تشتت و انحراف جامعه دینی.

انتظار چیست و منتظر کیست؟

انتظار در لغت به معنای درنگ در امور، نگهبانی، چشم به راه بودن و نوعی امید

داشتن به آینده است. و در اصطلاح نیز معنایی همانند معنای لغوی دارد. انتظار یک حالت روحی است که از درون و ضمیر فرد منتظر برآمده بر تمام اجزاء وجودی و ابعاد زندگی او تأثیر می گذارد.

عالم پرهیزگار مؤلف کتاب شریف مکیال المکارم می گوید: «انتظار، کیفیت روحی است که موجب بوجود آمدن حالت آمادگی است برای آنچه که انتظار می کشند و ضدّ آن یأس و ناامیدی است. هرچه انتظار، بیشتر باشد آمادگی نیز بیشتر است. آیا نمی بینی اگر مسافر در راه داشته باشی و چشم به راه آمدن او باشی، هر چه زمان رسیدن او نزدیک گردد، آمادگی برای آمدنش فزونی می یابد.

حالت انتظار، گاهی به پایه ای می رسد که خواب از چشم می گیرد. چنان چه درجات انتظار از این نظر تفاوت می کند و هرچه عشق به «منتَظر» افزون باشد آمادگی برای (فرا رسیدن) محبوب افزون می گردد و (دیر آمدن) و فراق محبوب دردناک می شود تا بدانجا که انسان منتظر از خود، بی خود می شود و دردها و سختی های دردآور و

مشکلات وحشت انگیز خود را (در راه محبوب) حس نمی کند. انتظار، معمولاً ـ به حالت کسی گفته می شود که از وضع موجود ناراضی است و برای رسیدن به وضع مطلوب تلاش می کند. همانند بیماری که در انتظار شفا و بهبودی است یا پدری که در انتظار بازگشت جگر گوشهٔ خویش از یک سفر طولانی است. یکی از بیماری خود ناخرسند است و دیگری از فراق فرزند ناخشنود و هرکدام نیز به نوعی برای رسیدن به وضع بهتر تلاش می کنند. بنابراین انتظار مرکب از دو عنصر است عنصر «نفی» و عنصر «اثبات» و هر کدام از این دو جزء، دو تأثیر متفاوت در سلوک و راه و روش منتظران بر جای می گذارند. منتظر حقیقی از یک سو هر گونه همکاری و هم آوایی با عوامل ظلم و فساد و طغیان را ترک می کند، رنگ جماعت نمی گیرد، در کفر و نفاق جامعه و جهان گم نمی شود (نفی) و از سوی دیگر تلاش می کند خود و جامعهٔ خویش را به جامعهٔ مطلوب عصر ظهور نزدیک تر کند و با حفظ حالت آماده باش، خطاب به مولای خویش عرضه

می دارد: «و نصرتی معدّه لکم»؛ «من آمادهٔ یاری و نصرت شما هستم»

انقلاب اخلاقی مهدوی

۱. جامعه ای می سازد که مردم آن شهوت و غضب دارند و احتیاج به نان و خانه و کار و مطالعه و تفریح، و هنر او آن است که همه اینها را تعدیل می کند نه تعطیل.

۲. مردم به نوعی تربیت می شوند مه به یکدیگر دروغ نمی گویند. چرا که ریشه دروغ در آن زمان کنده خواهد شد.

۳. اخلاق و ارزش انسانی را در جامعه بشری به کمال خواهد رساند.

۴. جامعه، غمگین و عصبانی نخواهد بود، بلکه شادی انسانی (نه حیوانی و نه به قیمت آزار رساندن به دیگران) وجود دارد.

۵. روح سود پرستی و خود محوری بر انداخته خواهد شد. از یکدیگر سود در مطالعه نمی گیرند و مشکلات همدیگر را حل می کنند.

۶. همه به هم کمک می کنند و یک دیگر را تقویت می نمایند و هیچکس ضعف دیگری

را نمی پسندد. و به شکست دیگری نمی خندد و غم هر کسی غم همه و شادی هر کس شادی همه است.

۷. انقلاب در مناسبات انسانی بوجود می آورد. و هم ترازی و برادری و یگانگی در همه در جیب برادر می کند و به اندازه نیاز بر می دارد بدون هیچ شک و ممانعت و سوء ظنی.

انقلاب علمی و فرهنگی مهدوی

۱. انقلابی معارفی بوجود می آورد و شناخت دین را رواج داده و متحوّل می سازد.

۲. خیمه هایی بپا می کند و قرآن را همانگونه که نازل شده به مردم خواهد آموخت.

۳. بشری را که تا آن روز در حکم نهضت سواد آموزی است به عالی ترین سطوح علمی خواهد رسانید.

۴. انقلابی فرهنگی بوجود می آورد و معلومات و اطلاعات جدید در دسترس بشریت قرار می گیرد، در حالی که تا آن روز تنها دو حرف از ۲۷ حرف علوم، اعم از معارف

دینی و بشری کشف شده است و او ۲۵ حرف دیگر را خواهد آموخت.

۵. بدعت ها را از دین بیرون خواهد کرد و با بدعت گران بگونه ای مبارزه می کند او را متهم به آوردن دین جدید می کنند.

۶. آتش فتنه ها و آشوب ها سرد می شود و سردرگمی های بشر به پایان می رسند.

عدالت جهانی مهدوی

صلح جهانی را برپایهٔ عدل جهانی استوار خواهد کرد و بشریت تشنه عدالت را از چشمهٔ عدل خویش سیراب خواهد کرد.

قدرتی که همیشه در تاریخ بر ضد عدالت و حقوق بشر و معنویت بکار رفته، برای نخستین بار در سطح جهانی در خدمت عدالت و حقوق بشر و معنویت و آزادی در خواهد آمد.

ثروت بطور عادلانه در میان مردم تقسیم خواهد شد، بگونه ای که در دنیا یک انسان نیازمند به زکات وجود نخواهد داشت.

هدف و فلسفه اصلی نهضت تربیتی و انقلابی او، نجات مردم و آرمان وی، احقاق

ص:۵۲

حقوق بشریت بدون استثناء است و هیچ تبعیض نژادی، قومی و فرقه ای در کار او نیست.

عدالتی می آورد که یک مثلث مبارک می طلبد، دو ضلعش به عهدهٔ او و یک ضلعش به عهدهٔ ماست. چرا که رهبر و قانون عادلند و فقط امتی عدالتخواه می خواهد.

نور توحید و انسانیت و عدالت را همه جا و بر همه چیز می تاباند.

دانش و قانون و قدرت را در اختیار دارد. دانش تا با آن فرهنگ بسازد و قانون تا عدالت ایجاد کند و قدرت که دشمن را بر جای خود بنشاند.

امنیت و صلح جهانی مهدوی

گرگ و میش از یک آبخور می نوشند و درکنارهم می چرند.

یک زن به تنهایی بین عراق تا شام در امنیت کامل می رود در حالیکه همهٔ زیور آلات او همراه اوست، ولی نه نگران هجوم حیوان درنده ای است ونه گزنده ای.

ترس و وحشت از جهان بر می افتد و مردم

به تدریج ترس را فراموش می کنند.

جنگ فرو نشیند و در هیچ شهری جز امن و امان و بشارت اتفاقی نخواهد افتاد.

چرا مهدویت

چون منتظران راستین حضرت، برترین مردم در همه روزگاران هستند

امام سجاد علیه السلام در این زمینه می فرمایند: مردم زمان غیبت آن امام که معتقد به امامت و منتظر ظهور او هستند از مردم هر زمانی برترند، زیرا خداوند عقل و فهم و معرفتی به آنها داده که غیبت نزد آنان به منزله مشاهده است.(۱)

چون منتظران حضرت بسان مجاهدان در راه خدا در رکاب حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم می باشند.(۲)

گرامی ترین امت و رفیق پیامبر از آنها یاد شده است.(۳)

چون اراده خداوند بر پیشوایی مستضعفان

۱- شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج۱، ص۳۱۹، ج۲.
۲- شیخ صدوق، عیون اخبارالرضا، ج۱، ص۳۶ و ۶۸.
۳- شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ج۱، ص۲۸۶، ح۳.

رقم خورده «و نرید أن نمن علی الذین استضعفوا...»

چون این خاندان معصوم هستند و آیهٔ تطهیر در مورد آنها نازل شده است؛ و طهارت شرط عبادت است، «لا-یمسه الا المطهرون»؛ «انّما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهرکم تطهیرا».

چون عصر ظهور امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف عصر شکوفایی همهٔ استعدادهای عقلی و معرفتی مؤمنان و آشکار شدن علوم پیامبران است.(۱)

چون قرآن به صراحت و قاطعیت از پیروزی نهایی اسلام به همهٔ مکاتب و مذاهب دیگر «لیظهره علی الدین کله» و غلبه صالحان و پارسایان «یرثها عبادی الصالحون»، «والعاقبه للمتقین»؛ و حکومتهای جهانی آنان، کوتاه شدن دست زورگویان و ستمگران و آینده درخشان و سعادتمندانه بشریت سخن گفته و از آیات فوق الاشاره در روایات

۱- بحارالانوار، ص۳۳۶، حدیث ۷۱و۷۳.

متعددی از سوی پیامبر و سایر امامان به زمان ظهور مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف تطبیق شده است.

وجود شش هزار حدیث در رابطه با مهدویت از مجامع معتبر روایی اعم از اهل سنت و منابع شیعی پاسخ بسیار شفافی به سئوال فوق می باشد.

چون عصر ظهور امام مهدی علیه السلام عصر نابودی همهٔ مظاهر بدعت؛ فراگیر شدن ایمان و صلاح و فضیلت؛ شکوفایی همهٔ استعدادهای عقلی و معرفتی و آشکار شدن علوم پیامبران؛ نزول همهٔ برکات آسمان و زمین برمردمان؛ برقراری امنیت فراگیر؛ رفتار براساس سیره علمی و عملی پیامبر اکرم؛ احیای معارف قرآنی و نبوی در سطح جامعه و الهی کردن خواسته ها و امیال مردم است.

چون امامت امام مهدی علیه السلام منصبی الهی است «بلغ ما أُنزل إلیک من ربک» که پس از انقطاع وحی؛ عهده دار استمرار سایر وظایف پیامبر خاتم است.

چون امامت همچون نبوت جزء اصول دین است و نه از فروع آن، بنابراین مبحث امامت بخشی کلامی است نه فقهی.

ص:۵۶

چون تفسیر وحی و تشریح مقاصد آن؛ بیان احکام مسائل جدید؛ پاسخگویی به شبهات اعتقادی و دینی؛ جلوگیری از تحریف در دین از جمله از وظایف پیامبر بود که به عقیده شیعه امامت و مهدویت تدبیر الهی و حکیمانه ایست که به منظور استمرار این وظایف تا روز قیامت در متن دین نهاده شده است.

چون امام مهدی علیه السلام قطب و مرکز عالم هستی است و زمین لحظه ای از وجود و حضور امام و حجت الهی خالی نخواهد شد. به طوری که اگر ۲ نفر روی کرهٔ زمین باشند یکی از آنان امام و حجت الهی خواهد بود.

چون امام مهدی رشتهٔ پیوند بین زمین و آسمان است «أین السبب المتصل بین الأرض و السماء»

امام مهدی علیه السلام باب الله است «أین باب الله الذی منه یؤتی _ واتوا البیوت من ابوابها» باید از راه تو زندگی را سامان داد و به خدا رسید و کامل شد. امام مهدی علیه السلام باب الله الاعظم و دروازهٔ قرآنی است «انا مدینه العلم و علی بابها» و امروز المهدی بابهاست.

ص:۵۷

امام مهدی و مهدویت اساسی ترین نیاز جهان امروزی است.

چون تمام عالم در محضر خداست و امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف حجت خداست یعنی عالم در محضر نگاه فراخ اوست؛ «و قل اعملوا فسیری الله عملکم و رسوله و المؤمنون»؛ در کافی ج۱، ص ۲۱۹ حدیث ۲؛ از امام صادق علیه السلام سئوال شد: مؤمنون کیانند در این آیه؛ فرمودند: «ائمه علیهم السلام».

چون دوستی با او دوستی با خداست و دشمنی با او دشمنی با خداست. «من والاهم فقد وال الله و من عاداهم فقد عادالله»

چون هرکس اورا شناخت (امام مهدی علیه السلام) خدا را شناخته؛ شناخت و معرفت خدا در گرو شناخت امام است. «من عرفهم فقد عرف الله و من جهلهم فقد جهل الله»

چون امام تنها راه پیوند با خداست «من اعتصم بهم فقد اعتصم بالله و من تخلی منهم فقد تخلی من الله عزوجل»

چون دولت کریمه و مدینه فاضله او این چنین در دعای افتتاح توصیف شده است: «اللهم إنا نرغب الیک (رغبت

اجتماعی) فی دوله الکریمه تعز بها الاسلام و اهله و تذل بها النفاق و اهله و تجعلنا فیها من الدعاه الی طاعتک و القاده الی سبیلک و ترزقنا بها کرامه الدنیا والاخره»

چون به واسطه وجود حضرت مهدی علیه السلام زمین و آسمان پایدار است و همه روزی دارند «بیمنک رزق الوری و بوجودک ثبتت الارض و السماء»

چون او عزت بخش دوستان و ذلت ساز دشمنان است «أین معز الاولیاء و مذل الاعداء؛ أین وجه الله؛ أین جامع الکلمه علی التقوا»؛ «ولقد وصینا الذین اوتوا الکتاب من قبلکم و ایاکم أن اتقواالله»

چون ظهور او پایان دورویی، ستم، سختی و اندوه، غربت و محرومیت، پستی، کژی، پوچی، انحطاط، انحراف، تباهی و سرگردانی است. «اللهم اکشف هذه الغمه عن هذه الامه بحضوره و عجل لنا ظهوره...»

چون بواسطه وجود نازنین آن حضرت خداوند انسانها را از تاریکی جهل و نادانی و ماده مداری و دنیا گرایی و... به نور علم ایمان و انگیزه ها، شایستگی ها، همدلی ها،

ص:۵۹

ارزشـها،، رویکردهای روحانی، خداپرسـتانه، آخرت گرایانه و راه راست رهنمون می سازد. «یهدی به الله من اتبع رضوانه سبل السلام و یخرجهم من الظلمات إلی النوربإذنه و یهدیهم إلی صراط مستقیم».(۱)

شب ظلمت و بیابان به کجا توان رسیدن

مگر آنکه شمع رویت به رهم چراغ دارد

عالم تمام گشت و به پایان رسید عمر

ما همچنان در اول وصف تو مانده ایم.

چون آئین امامـان علیه السـلام حق است امام صادق علیه السـلام می فرماینـد: «از آئین امامان است؛ تقوا، عفت، صالـح بودن و صبر و شکیبایی در انتظار فرج»؛(۲)

چون آغاز و پایان دنیا بواسطه فیض وجودی آن امام همام است؛ «بکم فتح الله و بکم یختم»

چون هر جـامعه ای برای حفـظ تشـکیلات خود و ادامه راه تـا رسـیدن به مقصـد مورد نظر، نیـاز به وجود رهبری آگـاه دارد تا اجتماع تحت

۱- سوره مائده آیه ۱۶.

۲- منتخب الاثر، ۹۸ ــ به نقل از یوم الخلاص، ج۱، حدیث ۳۹۹.

نظر و فرماندهی او در مسیر صحیح حرکت کند. وجود رهبر پشتوانه بزرگی برای افراد است تا در یک سازماندهی منظم دستاوردهای قبلی را حفظ کنند و به تقویت برنامه های آینده همت گمارند.

چون مهدی شناسی تنها راه خداشناسی است، امام حسین علیه السلام می فرمایند: «ایها الناس إن الله عزوجل ما خلق العباد الّا لیعرفوه (معرفه الله) معرفه کل زمان امامهم الذی یجب علیهم طاعته»؛ (۱)

چون مهدویت و مهدی شناسی روح خداپرستی است؛ امام باقر علیه السلام فرمودند: «بنا عبد الله و بنا عرف الله و بنا وحدالله تبارك و تعالی»

چون امام زمان تنها راه دینداری است «اللهم عرفنی نفسک فانک... .»

چون امام زمان علیه السلام رحمت فراگیر الهی است. «السلام علیك ایها العلم المنصوب و العلم المصبوب والغوث والرحمه الواسعه وعداً غیر مکذوب»؛ (۲)

۱- علامه مجلسی، بحارالانوار، ج۲۶، ص ۲۶۰.

۲- زیارت آل یاسین.

همراهی او باعث نجات و رها کردن او باعث گمراهی؛ شناخت امام باعث جلوگیری از انحرافات و گمراهی ها ست؛ امام موسی بن جعفر علیه السلام فرموده اند: «امام حجت بندگان است هرکه او را رها کند گمراه می شود و هر که همراه او باشد نجات می یابد و رستگار می شود».(۱) «اللهم عرفنی حجتک فانک أن لم تعرفنی حجتک ضللت عن دینی»

چون شناخت امام مهدی علیه السلام رسیدن به حیات معنوی است همانطور که پیامبر فرمود: «ای مردم هر کس بخواهد در زندگی همانند من باشد و همانند من از دنیا برود؛ ولایت علی را بپذیرد و از امامان پس از او پیروی نماید.(۲)

چون عهد با امام زمان عهد با خداست همانطور که امام صادق علیه السلام فرمودند: «من دان بولایه امیرالمؤمنین و الائمه من بعده فهو العهد

۱- معجم احادیث امام مهدی علیه السلام، ج۴، ص۱۴۸.

۲- مناقب آل ابی طالب، ج۱، ص۳۰۱.

عندالله».(۱)

در روایات دیگر امام صادق علیه السلام : «نحن عهدالله فمن وفی بعهدنا فقد وفی بعهد الله».

چون نشانه رضایت اهل بیت و نشانه شیعه بودن و همراهی ائمه در قیامت است؛ امام کاظم علیه السلام خوشا بحال شیعیان ما «آنان که در زمان غیبت قائم ما به ریسمان دوستی ما چنگ می زنند و بر دوستی ما و بیزاری از دشمنان ما استوار بمانند، آنها از ما هستند و ما از آنها – آنها به پیشوایی ما راضی شدند و امامت ما را پذیرفتند و ما به شیعه بودن آنها راضی و خشنود شدیم، خوشا به حال ایشان به خدا قسم اینان در قیامت با ما و در رتبه و درجه ما خواهند بود.(۲)

چون مهدویت و مهدی یاوری آرزوی امامان معصوم بوده است؛ امام حسین علیه السلام و امام صادق علیه السلام فرموده اند: «لو أدرکته لخدمته ایام حیاتی»؛ اگر زمان او

۱- تفسیر نورالثقلین، ج۳، ص۳۶۲.

۲- کمال الدین و تمام النعمه، ج۲ باب ۳۴، ح۵، ص۴۳.

(قائم) را درک می کردم تمام زندگی ام را وقف خدمتگزاری به او خواهم می کردم.(۱)

چون راه مهدی همان راه محمد و علی و راه قرآن است – در گذشتهٔ نه چندان دور راه محمد عرضه شد «انما بعثت لاتمم مکارم الاخلاق» و راه قرآن منتشر گردید؛ راه علی نشان داده شد اینک راه مهدی چهارمین راه است، چهار راهی که به یک مقصد منتهی می شود و آن حق و حقیقت است. پس چهاری است که با یک مساوی است راه محمد راه خداست، راه علی راه خداست، راه قرآن راه خداست، راه مهدی هم راه خداست«السلام علیک یا سبیل الله الذی...» «فأینما تولوا فثم وجه الله»؛ (۲) «أین وجه الله الذی یتوجه الیه الاولیاء»

چون تنها کسی که می تواند به اختلاف میان ملت ها و آیین ها پایان دهد امام زمان است. امام صادق علیه السلام فرمود: به خدا سوگند ای مفضل (امام قائم) از میان ملت ها و آیین ها

۱- بحارالانوار، ج۹۸، ص۲۵۸.

۲- سوره بقره آیه ۱۱۵».

اختلاف را بر می دارد و یک دین بر همه حاکم می گردد.(۱)

چون یکی از مشکلات امروز جهان بشریت تبعیض نژادی است و امام زمان اولین کاری که می کند مقابله با تبعیض نژادی و برتری برخی عناصر و انسانها بر برخی دیگر که امروزه باب شده است، سخت مقابله خواهد کرد و ملاکهای برتری در اسلام را احیاء می کند که عبارتند از علم، تقوا، جهاد و...

چون با آمدن حضرتش فصل رشد وبالندگی زمینه و شرایط و عوامل اصلی صلاح ـ شایستگی ـ رفاه اجتماعی ـ عدالت ـ دادگری قانون شناسی ـ تعهد پذیری ـ مهرورزی ـ حجت ـ ایثار و فدا کاری ـ رشد تربیتی ـ و صلح و صفا و آرامش ـ و ظهوروبروز تمام خوبیها و نیکی ها عصر ظهور حضرتش عصر زیبایی ها ـ نو آوریها ـ شکوفایی خیر و خوبی است دوران معنویت گرایی خردورزی و دادگری مطلق است ـ هنگام رویش و بالندگی روحی و تکامل واقعی

۱- بحار الانوار، ج۵۳، ص۴.

است. زمان نعمت ـ رحمت، برکت و پیشرفت است ـ دوران حاکمیت دین، قانون و نظم است. زمان تغییرات و تحولات گسترده و فراگیر در تمامی عرصه های زندگی و حکایت گر نو شدن، شکوفا شدن و به اوج رسیدن است. البته کمال انسان با وجود انسان کامل و به دست کمال بخش او قابل دستیابی است. و به همین جهت عصر ظهور دوران تجلی تبلورخیرات و زیبایی ها است مصلح کل و منجی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف مهدی است.

۴۰. چون یکی از ویژگی های بارز و برجسته عصرامامت امام مهدی علیه السلام و حاکمیت وی شکوفایی انسان است ـ یعنی رونمایی از همه استعدادهای و ظرفیت های وجودی انسان و بازگشائی راه های پیشرفت مادی و معنوی و بهره وری بهینه از نعمت ها و امکانات است.

نوشته های سبز

یک جور نگرانی مثل خوره افتاده توی ما که نکند شما به کل ما را فراموش کرده اید. ببینید آقا! این جا. قضیه ما را یادتان هست؟

ص:۶۶

یک قراری بود که شما جلو بروید و ما پشت سر تان راه بیافتیم و این حرفها... یادتان هست؟

حتما این خاطرتان هست که شب رسیدیم بیابان؟ از بخت بد شاید مهتاب که بماند، یک ستاره هم نبود. ابرها چفت هم، ظلماتی درست کرده بودند: غلیظ، تو در تو چشم، چشم را نمی دید. چنگ می زدیم به ردای هم که یکهو جانمانیم: چون گم اگر می شدیم دیگر واویلا بود.

لرز هم گرفته بودیم، چه جور. عین جوجه ی یک روزه که پر و بال مادرش را پیدا نکند می لرزیدیم. لاکردار، یک سرمایی شده بود: انگاری رفتیم سرزمین یخ بندان. سوز می زد توی چشم و چال آدم.

هیچ کی هم نبود. رهگذری، خارکنی، مسافری... . هیچ. فقط باد بود. هی هو می کشید و هماورد می خواست. بوته خارها را بلند می کرد و دیر می جنبیدیم می کوفت روی سرو رویمان. مثل یک زن بیابانی دور خودش می رقصید و شن می پاشید هوا. شن ریزه لای دندانها قرچ قرچ می کرد.

هی یکی می افتـاد زمین. صف می ایسـتاد تا آه و ناله اش را بکنـد وپا شود. تا یکی دیگر. شـما گفتیـد: «اینطور که نمی شود، جلوی پایتـان را هم نمی بینیـد». راستی هم نمی دیـدیم. پـا که میگـذاشتیم، اصـلا نمی فهمیـدیم کجـا است. خار است، خاک است، سـنگ است... ولی شـما مثل ما نبودیـد... چه جور آدم کف دسـتش را می شـناسد؟ شـما همچین رهوار می رفتیـد که خیال کن کوره را هها، شیار کف دستتان هستند. بلد راه بودید آقا، چه بلدی.

بعدش یک تپه ماهوری، چیزی پیدا شد ما منتظر دسـتوروحرف شـما دیگر نشدیم. همان دجا وا رفتیم. مثل شـله ای ولو شدیم. شما هی دور ما چرخ زدید. رفتید این ور_آن ور. دلتان شور مارا می زد که ما تا صبح آیا دوام می آوریم یا نه؟

یـاد آوری اش البته شـرمندگی است، ولی چه می شود کرد؟ اول زیر لبی بعـد که رویمـان باز شـد، شـروع کردیم به ایراد بنی اسرائیلی گرفتن. یک چیزهایی شبیه این که «ما را برگردان پیش فرعون، ان جا خوشتر بودیم».

ص:۶۸

«یک چیز بده همین جا بپرستیم، خدای تو خیلی دوره». حتی اشتباه نکنم آخرش یکی مان درآمد و گفت: «تو وخدایت برید جلو، کارها که کردید، بیایید دنبال ما».

شما بدتان نمی آمد که هیچ، ول کن هم نبودید. ناز خریدید. وعده دادید... دستمان را کشیدید. دورمان راه رفتید، تا بلکه ما به «رفتن» رضا بدهیم. یادم نمی آید یکبار گفته باشید. «اکه هی! ساربان یک مشت علیل و ذلیل». حتی نشستید برای پاهای تاولی مان گریه کردید، گفتید: «یک جوری باید گرمتان کرد.» گفتید: «اگر بشود کاری کرد جلویتان را ببینید!»

ما فقط گوش می کردیم. پشت آن تپه، کرخت و مات نشسته بودیم و مثل گنگها، شما را دید می زدیم که دست سایبان چشم می کردید. نگران، افق دور بیابان را می دید وب دلهره می گفتید: «این جا، یخ می زنید!» «این جا، گم می شوید!» «این جا می ترسید». راست هم می گفتید، ولی ما دیگر حوصله ی تائید هم نداشتیم همه جل و پلاسمان را پیچیده بودیم دورمان. فقط چشم هامان پیدا

بود. آن هم نیمه بـا زو خمار. اولش چرت ها ی نیمه کاره زدیم، بعـد دیگر راستی ندیـدیمتان. صـداتان البته تا چنـد وقتی می آمد توی گوشمان. التماس می کردید: «نخوابید، حالا نه، حالا نه.»

من یکی که آخرین صـدایی که از گلوتـان شـنیدم فریاد بود. داد می کشـیدید: «من یک آتش می بینم». توی همان خماری با خودم گفتم، لابد شـما فکر کردید ما ساده ایم. به هوای یک آتشـی آن دورها چشـممان را دوباره باز می کنیم و از این سـکر کیفوری می آییم بیرون، ولی نه. مـا سـنگین خوابیـده بودیم. رفیقمان می گویـد: «شـما بعـد می گفتیـد می روم شـعله بیاورم». گفتیـد: «نور باشـد، همه چی درست می شود». مـا لای خرنـاسه ها توی دلمان گفتیم: «طفلک ساربان جوان». گفتیم: «چرا دل نمی کنی از ما، بابا راه خودت را برو دیگر.» صـدای پایی نشـنیدیم که بفهمیم رفتیـد به کدام طرف یا چه کار کردید؟ داشتیم هفت تا پادشاه و هفت تا دولت را خواب می دیدیم. نصـفه های شب، ولی پریدیم. دندان ها از سرما کلید، یک نرمه یخ روی مو و

ابروهامان. دیـدیم نیستیـد. پتو، ردا و لباس هاتان را انداختید روی پاهای برهنه ما و رفتید. دیدیم با دسـتهایتان دور تا دور، تپه های شـنی درست کردید که شـغال ها ما را دیرتر ببینند. شتر خودتان را دو زانو زده، کرده بودید حائل ما که نکند طوفان شن بیاید یا گردبادی. حتی تکه نان ها و ته مشک آبتان را هم گذاشته بودید کنار دستمان.

گفتیم حتما جایی همین دور و بر هائید، ولی نبودید. نه یک قدم، نه ده قدم دورتر. فقط چیزی که بود، یک رگهٔ مهتاب از آن ابرهـای تو در تو زده بود بیرون که می شـد بـا همـان باریکه نور، رد پایتان را پیـدا کنیم. چهار دست و پا، وحشت زده افتادیم روی رد. رد پا رفت تا یک بوتـهٔ گزنک، بعـد جلوتر، جلوتر و ناگهان قطع شـد. ته نعلین هایتان. گفتم حتما خواستیـد بدویـد. نعلین ها را هم کندیـد وبه دو رفتید که شـعله را برایمان بیاورید، ولی ردی از پاهای برهنه نبود. هیچی نبود. همه چیز همان جا روی نعلین تمام شد.

فکر می کنید ما الان کجاییم؟ همان بیابان. همان شب. وحشت زده و یخ کرده

کنار شما که یک هو، تمام شده؛ همین. نشسته ایم این جا و باریکه ای نور از پشت تودهٔ ابرها افتاده توی صورتمان.

آقای ساربان جوان!

یعنی ممکن است ما را یادتان رفته باشد؟

نیازهای نسل نو

حرفهای ما

امروزه کمتر خانواده ای را می توان یافت که نوجوان یا جوان داشته باشد واز درگیری با او شکوه نکند و شاید هخم نتوان معلم یا استادی پیدا کرد که از بی انگیزه بودن این دو گروه درتحصیل و حتی زندگی، گله مند نباشد.

آری، اکثر بزرگ سالان معتقدند که جوانان امروزی حد و مرز نمی شناسند. انگیزه کاری ندارند، سطح سوادشان پایین است و...

اما این نوع داوری ها، در واقع تنها به قاضی رفتن و راضی برگشتن است. باید از والدین، معلمان، استادان و کلا بزرگسالان ناراضی از نسل جوان، پرسید که اگر جوان امروزی انگیزه کاری ندارند، اگر هنجارهای

اجتماعی را رعایت نمی کنندو بسیاری اگرهای دیگر، پس چرا جهان، روز به روز پیشرفت می کند و هر روز اختراعات جدیدی به وجود می آید. اگر باور ندارید، بیایید دیوارهای سر به فلک کشیده بین خود و نسل جوان را بردارید. آن وقت خواهید دید که چه کسی قدرت پرواز دارد، می تواند اوج بگیردو به قله ترقی وتعالی برسد... .

نسل جوان ما، اگر درک شود، مشکلات و نیازهایش شناخته شود و بستر مناسبی برای رفع خواسته هایشان فراهم گردد، مجال خودشکوفایی خواهند یافت.

با در نظرگرفتن بیش از پانزده میلیون نوجوان وجوان کشور، که نیروی محرکه و پویای جامعه محسوب می شوند، بررسی نیازها و خواسته های آنها، بحثی در خور تأمل است. برای رسیدن به چنین هدفی، شناخت زبان ارتباطی، خصایص رفتاری و شناخت ویژگی های مربوط به این دوران، شایسته توجه و دارای اهمیت است؛ چرا که در این دوره، نوجوان وجوان، به حرکات و رفتارهای منطقی نیاز دارد. و هر چیز را از دیدگاه

ص:۷۳

رفاقت، صمیمیت ودوستی، قابل حل می داند.

* * *

با یک کاوش در متون روانشناسی، روشن می شود که انسانها، در این مرحله از زندگی (نوجوانی_ جوانی)، نیازهای خاصی دارند که می توان به ترتیب زیر به آنها اشاره کرد:

نیاز به دوستی و مهربانی: کمبود محبت در اکثر مواقع، باعث بروز رفتارهایی از سوی فرزندان میشود که در نتیجهٔ احساس حقارت است و ممکن است باعث احساس تنهایی و انزوا در نوجوان و جوان شود.

نیاز به امنیت و آسایش: احساس امنیت و آسایش بیش از هر چیز دیگری ادامه زندگی را سهل و آسان می کند. . چنانچه جوان، امنیت آرامش را در محیط زندگی خود و از آن بهتر در درون خود احساس نماید، راحت تر می تواند خود را با محیط اطراف وفق دهد و آن را نیز کامل تر بشناسد وبا این شناخت آینده ای روشن و سرشار از سعادت و نیکبختی را برای خود رقم بزند.

نیاز به «احساس تعلق»: در بعضی مواقع، معیار های گروهی بیشتر از معیارهای خانواده

ص:۷۴

ومدرسه در رفتار نوجوانان وجوانان تأثیر دارد و آنها تلاش می کنند که در اکثر معاشرت ها و رابطهٔ صمیمانه با آنها خود را با معیار گروه مطابق سازند. گروه همسالان جایی است که نوجوان وجوان متوانند توانایی ها و استعداد های خود را در حد اعلا نشان دهد و رضایت خاطر کسب کنند حتی اگر آنان در شمار گروه های مخرّب و ضد اجتماعی باشند. جوانان برای گریز از تنهایی و غربت، اشتیاق عمیق به گروه پیدا می کنند و شاید به وجود آمدن این همه گروه های علنی و غیر علنی، به علت نیاز به «احساس تعلق» باشد که در جایی دیگر برآورده نمی شود.

نیاز به مقبولیت و احترام: نیاز به مقبولیت و احترام، گویای این حقیقت است که کنترل محیط، همیشه بریا انسان، لذت بخش است و ذاتا موجب سر بلندی و رضایت خاطر می گردد. نوجوانان وجوانان به خاطر ارزشهای ثابت و استوار ومعمولا عالیشان، به احترام خود یا عزت نفس و احترام دیگران، نیاز وتمایل دارند. لذا، وقتی آنان تصور می کنند انتظارات توقعات محیط واطرافیان را به خوبی

ص:۷۵

می توانند برآورده کنند، در این جهت نیز حرکت می کنند.

داشتن توقع احترام از دیگران و احترامی که فرد به خویشتن می گذارد، باعث می شود که نیاز فرد به احترام و عزت نفس، در جامعه ارضا شود. البته همه اینها مبتنی بر رفتار مسئولانه نوجوانان وجوانان است که استحقاق احترام را داشته باشند، نه بر اساس تعریف و تمجیدهای ظاهری و بی مورد که صرفا جهت خوشامد آنان بیان می شود.

نیاز به استقلال: داشتن استقلال و نیاز به آن، جزءنیاز های اساسی برای هرانسانی است؛ زیرا چنانچه فرد، احساس کند که تحت تسلط ونفوذ دیگران است، علاقه و اشتیاق به زندگی را از دست میدهد. در دوره نوجوانی وجوانی، انسان، بیش از سایر دوره های زندگی خود، مجال خود نمایی پیدا می کند. چنانچه با فرصت کافی، توانایی ها علایق واقعی خویش را به عرصه ظهور برساند، می تواند واقعیت درونی خود را بهتر بشناسد. چنین شناختی منجر به خودشناسی خواهد شد. و کسی که توانایی ها و امکانات و ضعف خود را بشناسد،

ص:۷۶

آینده بهتری را برای خود ترسیم می کند.

نیاز به قـدردانی: در دوره نوجوانی وجوانی، انسان نیاز به این دارد که اطرافیانش از تلاش ها و کارهای مفیـدش قـدردانی و از او تشکر کنند. چنانچه از وی تشکر و قدردانی نشود و مورد حمایت و تشویق قرار نگیرد، نوعی بی انگیزگی و نا امیدی به فرد دست خواهد داد.

نیاز به داشـتن هـدفی مشـخص در زنـدگی: چون زنـدگی انسان بـدون هدف، فاقد معناست، انسان ها سـعی می کنند دست به فعالیت هایی بزننـد که برای آن، هـدفی در نظر گرفته انـد و این هـدف است که نیروی تحرك آنها را چندین برابر می کند تا بتوانند رضایتی را در این مسیر به دست آورند. لذا، بین هدف و تحرك، نوعی همبستگی مثبت وجود دارد (یعنی هرچه هدف بزرگتر باشـد، تحرك و فعالیت، بیشتر است). به همین دلیل، جوانانی که در زنـدگی شان هـدف مشخصـی ندارنـد و یا هدف کوچکی را تعقیب می کننـد، زندگی شان فاقد ارزش است و دائما افسـردگی، بیانگیزگی و نا امیدی همراه با احساس تنهایی، پوچی و

ص:۷۷

سردرگمی به آنها دست می دهد.

نیاز به احساس هویت وشناخت خود: از مهم ترین نیاز هایی که نوجوان وجوان در خود احساس می کند، نیاز به احساس هویت وشناخت خود است. یافتن هویت واحد و مشخص، این امکان را به آنها می دهد که بتوانند در سایهٔ آن به شناخت خود و محیط اطراف خود دست یابند.

یافتن الگو توسط جوانان در این دوره متداول است تا بتوانند در پناه آن قرار گرفته، با قرار دادن خویش به جای آن الگو، خود را فردی جدید به اطرافیان بشناسانند.

شناخت خود ودرك این نکته که نوجوان بداند که کیست و چیست، باعث احساس هویت و حفظ تعادل روانی و عاطفی در مقابل فشار های درونی و بیرونی اش می شود.

نیاز به رشد، کمال و خود شکوفایی: علاقه نوجوانان و جوانان فحول این محور، دور میزند که آنچه را در درون خود به صورت بالقوه دارند، به صورت بالفعل درآورند تا به دیگران نمایش دهند. پیامد چنین رفتاری، احساس بزرگ شدن، بلوغ و سلامت روان است. هر

چند که ممکن است فرد در رسیدن به چنین اهدافی موفقیت زیادی نداشته باشد و شکوفا نگردد، لیکن نیاز به آن را درخود احساس می کند و لذا با این گونه اعمال نیز ظرفیت ها و توانایی های علمی خود را محک می زند. در این راستا، نوجوان، سعی می کند تا هر کاری را به او واگذار شده است، به بهترین شکل انجام دهد.

شاید تحقق بخشیدن به ارزش ها و آرمان ها و اعمال مذهبی، انسانی، اجتماعی و نظایر آن، مربوط به ارضای این نیاز باشد. فرد برای رسیدن به این هدف، حتی از جان خود نیز مایه میگذارد، مانند شهدا که همه چیز را فدای اعتقادات و آرمان های خود کرده اند تا به حد کمال برسند.

نیاز به معنویت و مذهب: نجات از بسیاری از تشویش ها و اضطراب های روحی، به وسیله گرایش انسان به مذهب و یاد خدا تحقق می یابد. به نظر روان شناسان، دوران بلوغ و جوانی دوره بروز احساسات مذهبی و شکفته شدن تمایلات ایمانی و اخلاقی است. در این دوره، جوانان به طور فطری از عالم مبدأ با

خبر می شو ند و در جستجوی پیدا کردن حق هستند.

امروزه یکی از مهمترین مشکلات مذهبی جامعه ما، کمبود معنویت است (خصوصا در قشر نوجوان و جوان کشور)، در حالی که نیاز به معنویت از سوی روان شناسان برجسته ای ذکر شده است. به طور مثال، گالانژ (به سال ۱۹۸۶م)، فیز (به سال۱۹۹۱م) و برگین (به سال۱۹۹۱م) اظهار می دارند که «مذهب»، با «سلامتی روانی»، همبستگی مثبتی(۱) دارد. به عبارتی، افراد مذهبی دارای سلامت روانی و انعطاف پذیری بیشتری نسبت به افراد غیر مذهبی هستند.

همچنین «ویلیام جیمز» می گوید: «موثرترین داروی شفابخش نگرانی های انسان، همان ایمان و اعتقاد مذهبی انسان به خداست».

مانسون(۲) نیز در سال ۱۹۹۸م، در پی تحقیقی در باب نقش مذهب در بهداشت

۱- مشکلات نوجوانی و جوانی، ابوالقاسم اکبری، تهران: ساوالان، اول،۱۳۸۱.

۲-

روانی افراد به این نتیجه رسید که دعا، یکی از رفتارهای مذهبی مرتبط با سلامت روانی و تندرستی است(۱)

برخی از روانشناسان معتبر، اذعان داشته اند که اعتقاد به خدا و توکل به او، نیرویی در انسان ایجاد می کند که در برخورد با مشکلات، با تلاشی مضاعف، امیدوارانه راه رسیدن به کمال و موفقیت را طی نماید.

همان گونه که حضرت علی علیه السلام می فرماید: «هر کس برخدا توکل کند، امور سخت و سنگین بر او خوار و نرم و آسان می شود و اسباب و وسیله ها برایش فراهم میگردد و در آسایش، راحتی و کرامت، جای می گیرد.(۲)

در واقع، اعتقاد به چنین سخنان حکمت آمیزی، انسان را به یک منبع قوی معرفتی متصل نگه می دارد که دائما از آن منبع عرفانی، فیض می گیرد و تقویت میشود. در حقیقت، روان شناسی امروزی می رود تا

۱- مشکلات نوجوانی و جوانی، ابوالقاسم اکبری، تهران: ساوالان، اول،۱۳۸۱.

۲- شرح غررالحکم و درر الکلم، آقا جمال خوانساری، ج۵، ص۴۲۵

آرامش و اطمینان را در «یاد خداوند»(۱)

جستجو کند.

ص:۸۲

۱- قرآن مگوید: «دل آرام گیرد به یاد خدای» (سوره رعد،آیه ۲۸)

سخن پایانی

«خدایا، درود فرست بر مولا و سرورم صاحب الزمان، و مرا از یاران، پیروان، مدافعان و نصرت کنندگانش قرار ده، از آنان که در رکابش شربت شهادت می نوشند، با شوق و رغبت، بی هیچگونه کراهت.»

هادیان، همواره آرزومند همراهی آن حضرت را بر «گام در گام گل» نهادن توصیه فرموده اند.

مصلحت دیدِ من آنست که یاران همه کار

بگذارید و خم طرّه یاری گیرند

خوش گرفتند حریفان سر زلف ساقی

گر فلکشان بگذارد که قراری گیرند

ص:۸۳

آمادگی و انتظار

انتظار و آماده بودن نخستین شرط وفا داری است، آراستگی رفتار و پیرایش کردار و همانند سازی جلوه های زندگی با الگو های پذیرفته شده امام، نماد های آمادگی است

«هر یک از شما خودش را برای خروج قائم آماده کند ولو با تهیه یک تیر، که اگر خداوند این آمادگی را در نیت شما ببیند امیدوار هستم که خداوند در اجلتان مهلت دهد تا ظهور او را درک کرده از اعوان و انصار آ«بزرگوار باشید.»

زیباترین اثر انتظار همراه با آمادگی، شکل دهی شخصیت و ساماندهی زندگی بر اساس معیار های دینی است، در اینصورت شایسته این بشارت خواهیم بود:

«خوشا بحال پیروان قائم؛ آنان که در دوران غیبت، ظهورش را به انتظار می کشند و در عصر ظهورش در پیروی از او پای می فشارند، آنان اولیاء خداوند هستند که نه ترسی در دل و نه چیزی واهمه دارند.»

ص:۸۴

رسم دوستی

دوستی مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف، همراهی و متابعت او را می طلبد تا توفیق «یار» بودن به جوان ارزانی داده شود، بنابراین با درنگ در «نشانه ها» می توان خود را محک زد، ناسره را زدود و حریم دل را برای درک قائم آذین بست و به «انتظار» موعود مهیا شد؛ انتظاری که امام صادق علیه السلام چنین از آن یاد می کند:

«بخدا سوگند من اگر آن روز را درک می کردم جانم را برای حضرت صاحب الأمر عجل الله تعالی فرجه الشریف فدا می کردم.»

و در گفتاری دیگر می فرماید:

«اگر او را درک می کردم، تمام عمرم را در خدمتگزاری او می گذراندم.»

این کلام امیر مؤمنان علی علیه السلام را می توان به عنوان منشور جوان، دلیل و راهنمای راه دانست؛ چه در عصر غیبت و چه در عصر ظهور؛ امام فرمود:

«از او تخلف نکن اگر او را درک کنی، از او مگذر اگر بسوی او هدایت شدی.»

سایه حق بر سر بنده بود

عاقبت جوینده یابنده بود

ص:۸۵

گفت پیغمبر که چون کوبی دری

عاقبت ز آن در برون آید سری

چون نشینی بر سر کوی کسی

عاقبت بینی تو هم روی کسی

جمله دانند این اگر تو نگروی

هر چه می کاریش روزی بِدرَوی

کلام را با چند فراز از «دعا عهد» به پایان می بریم؛

بار خدایا ! ما را از یاوران و کمک کنندگان و مدافعان وی قرار ده؛

آنانی که:

از پی انجام مقاصدش شتافته،

اوامرش را امتثال کرده،

به حمایت او بر خواسته

و به سوی اراده اش مشتاقانه سبقت می گیرند.

و در حضور حضرتش به درجه رفیع شهادت می رسند.

پروردگار ! گر میان من و او مرگ جدائی افکند، پس مرا از قبر بر انگیز؛ در حالی که کفنم را ازار خود کرده و شمشیر را از نیام بر

کشیده و لبیک گویان دعوتش را _ که اطاعتش بر تمام شهر و دیار عالم لازم است _ اجابت کنم.

ای خدا !

آن طلعت بلند بالا و چهره زیبا را به من بنما،

و او را از پرده غیبت پدیدار کن،

و بر چشمانم با نگاهی که بر او می افکنم سرمه کش.

ص:۸۷

معرفی چند کتاب پیرامون امام زمان علیه السلام

کتابهای مفید مقطع راهنمایی

۱. و آن که دیرتر آمد (الهه بخشی؛ انتشارات مسجد مقدس جمکران)

۲. صبح امید (جواد محدثی؛ مؤسسهٔ فرهنگی انتظار نور _ بوستان کتاب)

۳. غریبهٔ آشنا (احمد پهلوانیان؛ بوستان کتاب)

۴. سرود سرخ انار (الهه بخشی؛ انتشارات مسجد مقدس جمکران)

۵. اولین شب بهار (محمد تقی اختیاری؛ ناشر مدرسه)

۶. آن سواران سیاهپوش (مجید ملا احمدی؛ عروج اندیشه)

ص:۸۸

۷. مجلهٔ انتظار نوجوان (مؤسسهٔ آیندهٔ روشن قم)

ص:۸۹

کتابهای مفید مقطع دبیرستان

انقلاب جهانی حضرت مهدی، آیت الله مکارم شیرازی؛ انتشارات هدف.

نوید امن و امان (آیت الله صافی گلپایگانی؛ انتشارات حضرت معصومه)

دادگستر جهان (آیت الله امینی؛ شفیق)

نگاهی دوباره به انتظار (مجید حیدری نیک؛ مرکز تخصصی مهدویت قم)

انتظار پویا (آیت الله آصفی؛ مرکز تخصصی مهدویت قم)

شرح دعای اللهم کن لولیک (محمد رضا فؤادیان؛ سبط النبی)

قرآن، مهدی و جوانان (محمد رضا نصوری، مرکز تخصصی مهدویت قم)

ص:۹۰

بهاری ترین فصل انسان (حسن مهدویان؛ بوستان کتاب قم)

مهدی ستیزان (دکتر محمد صابر جعفری، مرکز تخصصی مهدویت قم)

معرفی سایت های مهدوی

WWW. mosleh۳۱۳. ir

این سایت شامل دروس مهدوی _ غرب و مهدویت _ پیامک های انتظار _ مقالات گوناگون _ تواشیح و سرودهای مهدوی _ لینکستان _ نگارخانه و... .

WWW. Imammahdis. com

پایگاه اطلاع رسانی بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف و مرکز تخصصی مهدویت در بر دارندهٔ جامع منابع مهدویت (بیش از ۳۳۰۰ عنوان کتاب و مقاله)، فصلنامهٔ علمی تخصصی انتظار، پرسش و پاسخ، مرکز آموزش و پژوهش مجازی مهدویت و...

پایگاه اطلاع رسانی مؤسسهٔ فرهنگی انتظار نور

WWW. Monjee. org

در بردارندهٔ گفتمان مهدویت، پرسش و پاسخ، کتاب شناسی، کتابخانه، نگارخانه و...

ص:۹۱

پایگاه اطلاع رسانی موعود

WWW.Mouood.org

حاوی مجلات موعود، موعود جوان، پرسش و پاسخ، مقالات برترین های سایت و...

WWW.intizar.ir

حاوی مجلات مشرق موعود، الموعود، انتظار نوجوان، ملیکا و پژوهش ها و اطلاعات دیگر مؤسسهٔ آیندهٔ روشن

ص:۹۲

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که مـا را در دستیـابی به این هـدف یـاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادنـد تقـدیر و تشـکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصـفهان -خیابان عبـدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شـهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹